

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Комісії з атестації

від 22.06.2021 № 1.5/10/16

ПРОГРАМА ІСПИТУ

ОПОДАТКУВАННЯ

2021

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
1. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ РІВНІ	3
2. НАВЧАЛЬНІ ГОДИНИ	3
3. СТРУКТУРА АТЕСТАЦІЇ АУДИТОРА.....	3
4. СТРУКТУРА ІСПИТУ «ОПОДАТКУВАННЯ»	4
5. НАСТАНОВИ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА НАВИКІВ	5
ЗАГАЛЬНА ПРОГРАМА ІСПИТУ «ОПОДАТКУВАННЯ».....	5
6. ЗВ'ЯЗОК МІЖ ІСПИТОМ «ОПОДАКУВАННЯ» ТА ІНШИМИ ІСПИТАМИ	5
7. МЕТА ПРОГРАМИ ІСПИТУ «ОПОДАТКУВАННЯ»	5
8. ОСНОВНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ.....	5
9. АКТУАЛЬНІСТЬ ПРОГРАМИ ІСПИТУ «ОПОДАТКУВАННЯ»	6
10. ФОРМА І ТРИВАЛІСТЬ ІСПИТУ «ОПОДАТКУВАННЯ».....	6
11. ЗАГАЛЬНА ПРОГРАМА ІСПИТУ «ОПОДАТКУВАННЯ»	6
ДЕТАЛІЗОВАНА ПРОГРАМА ІСПИТУ «ОПОДАТКУВАННЯ».....	7
12. ДЕТАЛІЗОВАНА ПРОГРАМА ІСПИТУ «ОПОДАТКУВАННЯ».....	7
13. ПЕРЕЛІК ЗМІН	9

ВСТУП

1. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ РІВНІ

Програма призначена для поступового розкриття знань, умінь і професійних навиків, які кандидат в аудитори демонструє під час здобуття кваліфікації аудитора.

Конкретні знання та навиків, які повинен мати кандидат в аудитори, оцінюються на одному з трьох інтелектуальних або когнітивних рівнів:

Рівень 1:	Знання та розуміння
Рівень 2:	Застосування та аналіз
Рівень 3:	Синтез та оцінка

Наведені інтелектуальні рівні щільно пов'язані між собою, що дозволяє отримати об'єктивну оцінку прикладних знань та прикладних навиків, які демонструються під час складання теоретичних іспитів та кваліфікаційного іспиту.

Кожному питанню в детальній програмі іспиту, включеній в цей документ, надається один з наведених вище інтелектуальних рівнів, позначений індексом 1, 2 або 3 в кінці кожного питання детальної програми. Це вказує на інтелектуальну глибину, на якій питання може бути оцінено під час іспиту. Питання з глибиною інтелектуального рівня 2 та 3 оцінюються під час складання кваліфікаційного іспиту. Це відображає підвищення складності компетентностей від теоретичних іспитів до кваліфікаційного іспиту. При цьому деякі знання та навиків вищого рівня можуть оцінюватися на нижчих рівнях, тобто під час складання іспитів за окремими напрямками.

2. НАВЧАЛЬНІ ГОДИНИ

Програми іспитів не передбачають і не рекомендують певну кількість навчальних годин для підготовки до їх складання, тому що підхід до навчання для різних осіб та організацій може суттєво відрізнятися. До факторів, що впливають на кількість навчальних годин, належать: широкий спектр особистих, професійних та освітніх обставин, в яких знаходяться кандидати в аудитори.

Кожен кандидат в аудитори має право самостійно обрати порядок та спосіб здобуття необхідних знань та практичних навиків.

Програма кваліфікаційного іспиту включає дев'ять напрямів. Кожен з напрямів має бути підтверджений знаннями та навиками, які деталізуються у питаннях та забезпечують більш високий рівень компетентності щодо кожного з них порівняно з іспитами за кожним напрямом окремо.

3. СТРУКТУРА АТЕСТАЦІЇ АУДИТОРА

Аудитором може бути визнана фізична особа, яка має вищу освіту, підтвердила високий рівень теоретичних знань та професійну компетентність шляхом успішного складання 9 теоретичних іспитів та 1 кваліфікаційного іспиту та пройшла практичну трирічну підготовку із провадження аудиторської діяльності (схема 1).

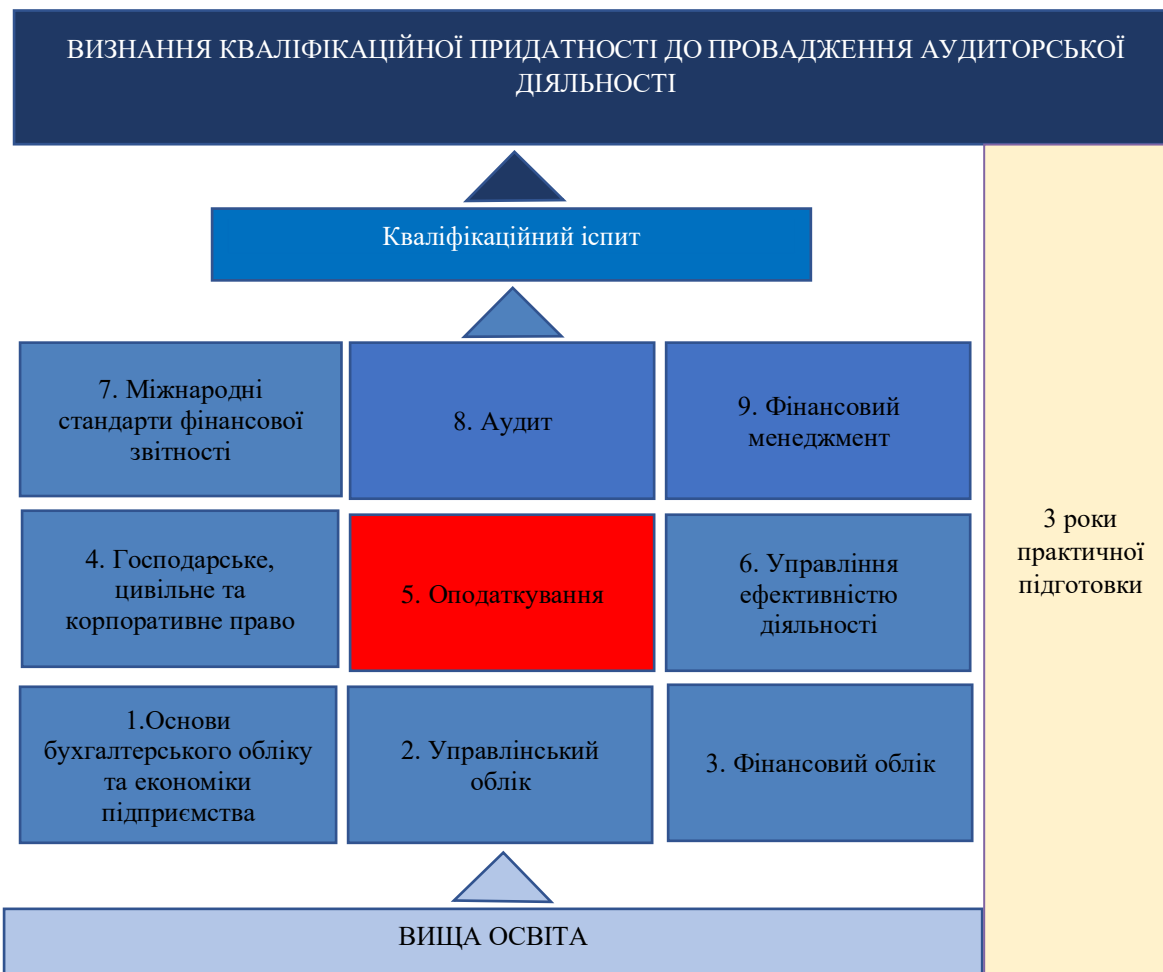

Схема 1. Визнання кваліфікаційної придатності до провадження аудиторської діяльності

4. СТРУКТУРА ІСПИТУ «ОПОДАТКУВАННЯ»

Іспит «Оподаткування» містить типи запитань та завдань, що вимагають від кандидатів послідовного поглибленого застосування знань, здобутих під час підготовки до іспиту, або набуття достатнього практичного досвіду, а також застосування технічних навиків, необхідних аудиторам під час здійснення ними аудиторської діяльності.

Так, зокрема, кандидат в аудитори повинен продемонструвати вміння:

- володіти знаннями щодо основних засад та принципів податкового законодавства України;
- розуміти обов'язки та права платників податків, права та обов'язки, функції контролюючих органів, повноваження посадових осіб під час адміністрування та виконання функцій контролю;
- володіти системними знаннями щодо відповідальності платників податків за порушення податкового законодавства;
- розуміти та застосовувати правила обчислення податкових зобов'язань з податку на прибуток підприємств, з податку на додану вартість, з податку на доходи фізичних осіб та військового збору;
- володіти системними знаннями правил та порядку їх нарахування й сплати податкових зобов'язань: з податку на майно, правові засади застосування спрощеної системи оподаткування,
- розуміти правові та організаційні засади забезпечення збору та обліку єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування;
- розуміти основні правила трансфертного ціноутворення та зміст принципу «витагнутої руки» в контрольованих операціях, знати порядок подання та складання звітності.

Іспит «Оподаткування» складається з запитань та завдань, що вимагають від кандидатів послідовного поглибленого застосування знань, здобутих під час підготовки до іспиту, або набутого практичного досвіду, а також застосування технічних навиків, необхідних аудиторам під час здійснення ними аудиторської діяльності.

Кандидати в аудитори до початку іспиту матимуть час для ознайомлення із завданнями та планування відповідей. Протягом часу відведеного для складання іспиту кандидат в аудитори не обмежений у черговості виконання завдань

5. НАСТАНОВИ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА НАВИКІВ

Під час складання іспиту «Оподаткування» оцінюється знання та навички застосування норм законодавства, що регулюють питання оподаткування в Україні в частині тем, що містяться в програмі.

В рамках конкретного іспиту «Оподаткування» оцінюються знання нормативно-правових актів, які були оприлюднені не пізніше ніж за 6 місяців до дати іспиту.

Перелік нормативно-правових актів, знання яких оцінюватимуться під час складання іспиту «Оподаткування»:

Податковий кодекс України;

Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування».

ЗАГАЛЬНА ПРОГРАМА ІСПИТУ «ОПОДАТКУВАННЯ»

6. ЗВ'ЯЗОК МІЖ ІСПИТОМ «ОПОДАКУВАННЯ» ТА ІНШИМИ ІСПИТАМИ

Програма атестації аудиторів відповідно до Порядку складання іспитів при атестації аудиторів, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 06 липня 2020 року № 399 (далі – Порядок), передбачає послідовне складання дев'яти іспитів та кваліфікаційного іспиту, або тільки кваліфікаційного іспиту за наявності відповідного стажу.

Теоретичні іспити кандидатами в аудитори складаються послідовно від першого до дев'ятого (з урахуванням зарахування теоретичних знань). Іспит «Оподаткування» є п'ятим в цій послідовності.

Очікується, що кандидати в аудитори мають основні знання за іншими напрямками, що передують іспиту «Оподаткування».

7. МЕТА ПРОГРАМИ ІСПИТУ «ОПОДАТКУВАННЯ»

Програма іспиту «Оподаткування» призначена допомогти під час планування підготовки до його складання та надання детальної інформації про те, який обсяг знань та навичок буде оцінено під час його проведення.

Метою програми іспиту є розкриття інформації щодо обов'язкового об'єму набуття знань у розумінні нормативно-правової бази і навичок в частині конкретних питань оподаткування, з якими аудитор стикається в ході проведення аудиту та виконання окремих завдань з аудиту.

8. ОСНОВНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Для успішного складання іспиту «Оподаткування» кандидати в аудитори повинні:

А. Володіти знаннями щодо основних засад та принципів податкового законодавства України, розуміти обов'язки та права платників податків, права та обов'язки, функції контролюючих органів, повноваження посадових осіб під час адміністрування та виконання функцій контролю. Володіти системними знаннями щодо відповідальності платників податків за порушення податкового законодавства.

Б. Розуміти та вміти застосовувати правила обчислення податкових зобов'язань з податку на прибуток підприємств, з податку на додану вартість, з податку на доходи фізичних осіб та військового збору.

В. Володіти системними знаннями правил та порядку їх нарахування й сплати податкових зобов'язань з податку на майно, правові засади застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності, розуміти правові та організаційні засади забезпечення збору та обліку єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Г. Розуміти правила трансфертного ціноутворення в контрольованих операціях, знати порядок подання та складання звітності.

9. АКТУАЛЬНІСТЬ ПРОГРАМИ ІСПИТУ «ОПОДАТКУВАННЯ»

Ця програма затверджена з метою підготовки кандидатів до першого іспиту «Оподаткування» під час атестації аудиторів у 2021 році і містить всі сучасні вимоги, які висуваються до компетенцій аудитора в Україні.

10. ФОРМА І ТРИВАЛІСТЬ ІСПИТУ «ОПОДАТКУВАННЯ»

Іспит «Оподаткування» проводиться у письмовій формі та триває три години. Перед початком іспиту кандидатам надається 15 хвилин для ознайомлення з інструкціями щодо проведення іспиту та екзаменаційним завданням.

Складання іспиту «Оподаткування» не потребує застосування заздалегідь підготовленої інформації або інструментів, оскільки необхідні матеріали та додаткова інформація, пов'язані з іспитом, доступні кандидатам в рамках іспиту.

Іспит «Оподаткування» містить дві частини А і Б, обов'язкові для виконання.

Частина А містить три завдання по 10 максимальних балів кожне. Кожне завдання має п'ять тестових запитань з максимальною оцінкою 2 бали. Усього 30 балів.

Частина Б включає одне завдання у 30 балів та два завдання по 20 балів. Усього 70 балів.

Завдання частини А передбачають оцінювання підготовки кандидата в аудитори з теоретичної частини оподаткування.

Частина Б містить один або кілька аспектів конкретного ситуаційного завдання, яке кандидат в аудитори повинен вирішити.

Завдання частини Б передбачають визначення готовності кандидата в аудитори до оцінювання ситуацій щодо оподаткування на практиці.

Загальна оцінка іспиту «Оподаткування» становить 100 балів. Мінімальна кількість балів, які забезпечують успішне складання іспиту «Оподаткування» становить 50 балів.

11. ЗАГАЛЬНА ПРОГРАМА ІСПИТУ «ОПОДАТКУВАННЯ»

А. Основні засади податкового законодавства України, порядок адміністрування та контроль за справлянням податків та зборів, порядок взаємодії платників податків та контролюючих органів.

1. Розуміння загальних засад, основних принципів, мети та функцій податкової системи в Україні.
2. Податковий контроль, облік та перевірки платників податків. Процедури, що стосуються оскарження рішень контролюючих органів та вирішення спорів.
3. Особливості застосування строків позовної давності, в тому числі в розрізі видів податків та зборів.

Б. Нарухування та сплата податкових зобов'язань за результатами ведення господарської діяльності підприємствами, отримання доходів юридичними та фізичними особами з джерелом їх походження з України та за її межами, застосування інших правил нарахування та сплати податків в Україні.

1. Застосування правил обчислення податкових зобов'язань з: податку на прибуток підприємств, з податку на додану вартість, з податку на доходи фізичних осіб та військового збору. Порядок звільнення від оподаткування, особливості застосування пільг та різних ставок податків.

2. Основні правила та порядок нарахування й сплати податкових зобов'язань з податку на майно.
3. Правові та організаційні засади забезпечення збору та обліку єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, порядок нарахування, сплати та складання звітності.

ДЕТАЛІЗОВАНА ПРОГРАМА ІСПИТУ «ОПОДАТКУВАННЯ»

12. ДЕТАЛІЗОВАНА ПРОГРАМА ІСПИТУ «ОПОДАТКУВАННЯ»

Деталізований перелік питань, які є наповненням програми іспиту «Оподаткування», викладено для ознайомлення кандидатів в аудитори з обсягом знань та навичок, які повинен мати кандидат в аудитори для складання іспиту «Оподаткування».

А. Основні засади податкового законодавства України, порядок адміністрування та контроль за справлянням податків та зборів, порядок взаємодії платників податків та контролюючих органів.

1. Розуміння загальних засад, основних принципів, мети та функцій податкової системи в Україні. [2]
 - 1.1. Основні принципи податкової системи України, структура податкового законодавства, питання, що регулює Податковий кодекс України. [2]
 - 1.2. Визначення категорій в розумінні податкового законодавства. [2]
 - 1.3. Розуміння поняття та видів податків та зборів в Україні, об'єкта та бази оподаткування, видів ставок податку, строків сплати податків та зборів, подання податкової звітності. [2]
2. Знання обов'язків та прав платника податків, функцій, прав та обов'язків контролюючих органів. [3]
 - 2.1. Обов'язки та права платника податків. [3]
 - 2.2. Функції, права та обов'язки контролюючих органів. [3]
 - 2.3. Обов'язки і відповідальність посадових та службових осіб контролюючих органів. [3]
3. Податковий контроль, облік та перевірки платників податків. Процедури, що стосуються оскарження рішень контролюючих органів та вирішення спорів. [2]
 - 3.1. Види та порядок здійснення податкового контролю. [2]
 - 3.2. Види податкових перевірок, строки та порядок проведення. [2]
 - 3.3. Порядок оскарження результатів перевірок, рішень контролюючих органів. [2]
 - 3.4. Порядок застосування міжнародних договорів, правил уникнення подвійного оподаткування [2].
4. Особливості застосування строків позовної давності, в тому числі в розрізі різних видів податків та зборів. [3]
 - 4.1. Загальні правила та порядок застосування строків позовної давності щодо притягнення до відповідальності за порушення податкового законодавства. [2]
 - 4.2. Порядок застосування строків позовної давності в питаннях відповідальності в частині здійснення контрольованих операцій та застосування правил трансфертного ціноутворення. [2]
 - 4.3. Порядок застосування строків позовної давності в питаннях відповідальності в частині звітності з Подання декларації про майновий стан і доходи фізичної особи. [2]
 - 4.4. Порядок застосування строків позовної давності в питання відповідальності в частині порядку нарахування, обчислення і строків сплати єдиного внеску. [2]
 - 4.5. Відповідальність за порушення податкового законодавства, штрафні санкції та пеня. [2]
 - 4.6. Відповідальність за порушення порядку нарахування, обчислення і строків сплати єдиного внеску. [2]

Б. Розуміння та вміння застосовувати правила нарахування та сплати податкових зобов'язань за результатами ведення господарської діяльності підприємствами, отримання доходів юридичними та фізичними особами з джерелом їх походження з України та за її межами, застосування інших правил нарахування та сплати податків в Україні.

1. Застосування правил нарахування та сплати податкових зобов'язань з: податку на прибуток підприємств, з податку на додану вартість, з податку на доходи фізичних осіб та військового збору. Порядок визначення об'єкта оподаткування, ставок податку та звільнення від оподаткування. [3]

1.1. Податок на прибуток [3]:

- 1) платники податку та об'єкт оподаткування, ставки податку; [2]
- 2) оподаткування неприбуткових підприємств, установ та організацій; [2]
- 3) податкові різниці, що включаються/не включаються до об'єкту оподаткування; [3]
- 4) порядок розрахунку амортизації основних засобів або нематеріальних активів для визначення об'єкта оподаткування; [3]
- 5) особливості оподаткування операцій при переході зі спрощеної системи оподаткування на загальну;
- 6) особливості оподаткування доходів нерезидентів та прирівняних до них осіб із джерелом їх походження з України; [3]
- 7) особливості оподаткування окремих видів діяльності та операцій: особливості оподаткування страховика, операцій з продажу або іншого відчуження цінних паперів, оподаткування прибутку, отриманого платником податку в умовах дії угоди про розподіл продукції, букмекерської діяльності, азартних ігор (у тому числі казино), інститутів спільного інвестування та суб'єктів недержавного пенсійного забезпечення, суб'єктів, які здійснюють випуск та проведення лотерей; [3]
- 8) звільнення від оподаткування податком на прибуток підприємств; [3]
- 9) визначення контрольованої операції та наслідків її здійснення для податкової звітності, основні засади та правила трансфертного ціноутворення, порядок та повнота складання та подання звітності з трансфертного ціноутворення. [3]

1.2. Податок на додану вартість [3]:

- 1) платники податку та об'єкт оподаткування, ставки податку; [2]
- 2) порядок визначення бази оподаткування в разі постачання товарів/послуг; [3]
- 3) визначення місця поставки товарів та послуг в цілях оподаткування ПДВ; [3]
- 4) визначення дати виникнення податкових зобов'язань, право та порядок коригування податкового зобов'язання; [3]
- 5) порядок визначення бази оподаткування для товарів, які ввозяться на митну територію України, послуг, які постачаються нерезидентами на митній території України. [3]
- 6) операції, що не є об'єктом оподаткування та звільнені від оподаткування. Розуміння різниці в правилах оподаткування та наслідків здійснення таких операцій для податкового обліку ПДВ; [3]
- 7) правила формування податкового кредиту, правила коригування. Застосування розрахунків пропорційного віднесення сум податку до податкового кредиту; [3]

1.3. Податок на доходи фізичних осіб [3]

- 1) платники податків та об'єкт оподаткування; [2]

- 2) база оподаткування: загальний оподатковуваний дохід, загальний місячний оподатковуваний дохід, загальний річний оподатковуваний дохід. Вміння визначати базу оподаткування, застосовувати коефіцієнт до операцій з нарахування (надання) доходів у будь-якій негрошовій формі; [3]
- 3) ставки податку до різних видів доходів; [3]
- 4) податкова знижка: право на застосування та обмеження. Порядок сплати (перерахування, повернення) податку; [3]
- 5) податкова соціальна пільга; [3]
- 6) порядок оподаткування різних видів доходів від: надання нерухомості в оренду (суборенду), житловий найм, інвестиційного прибутку, роялті, процентів, дивідендів, вигравів та призів, благодійної допомоги, доходів, отриманих за договорами довгострокового страхування життя, суми надміру витрачених коштів, отриманих платником на відрядження або під звіт, операцій з продажу (обміну) об'єктів нерухомого майна, з продажу або обміну рухомого майна, оподаткування доходу, отриманого платником податку у спадщину чи у подарунок, оподаткування іноземних доходів; [3]
- 7) оподаткування доходів, отриманих нерезидентами; [3]
- 8) порядок складання та подання податкової декларації про майновий стан і доходи фізичної особи. фізичними особами. [3]

1.4. Військовий збір

- 1) платники податку та об'єкт оподаткування, ставка збору; [2]
- 2) порядок сплати (перерахування, повернення) збору. [2]

2. Знання і розуміння основних правил та порядку нарахування й сплати податкових зобов'язань з податку на майно [3].

2.1. склад податку на майно: податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, транспортний податок та плата за землю; [3]

2.2. платники податку та об'єкт оподаткування, порядок обчислення суми податку; [3]

2.3. ставка та база оподаткування. Податковий період; [3]

2.4. пільги із сплати податку. [3]

3. Правові та організаційні засади забезпечення збору та обліку єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, порядок нарахування, сплати та складання звітності [3].

3.1. Платники єдиного внеску, облік платників єдиного внеску – страхувальників. [3]

3.2. Порядок нарахування, обчислення і сплати єдиного внеску. Розмір єдиного внеску. [3]

3.3. Порядок обчислення і сплати єдиного внеску роботодавцями, фізичними особами – підприємцями, особами, які займаються незалежною професійною діяльністю та членами фермерського господарства. [3]

13. ПЕРЕЛІК ЗМІН

Ця програма іспиту «Оподаткування» є першою в атестації аудиторів, тому переліку змін, порівняно з попередньою програмою ця програма іспиту «Оподаткування» не містить.